

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 2 Czerwca r. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 24 maja.

Dnia dzisiejszego, o godzinie 7ej zrana, NAYJAŚNIEJSZA CESARZOWA JEYMOŚĆ, z Pałacu na *Jelaginskim-Ostrowiu*, raczyła wyjechać do *Rewla*. W Oczsaku NAYJAŚNIEJSZY PANI znajdują się, JO. Minister CESARSKIEGO Dworu, Xiążę P. M. *Wol-*
howski, *Ułan* S. L. *Woroncow-Daszkow*, i Leyb Medyk Doktor *Rauch*.

Sankt-Petersburg dnia 25 maja.

Wczasie N a y w y ż s z e g o JEJO CESARSKIEY Mości pobytu w Dyneburgu, d. 19 maja, po odby- tym przeglądzie woysk 1go Korpusu pieszego, za- proszeni byli na obiad do stołu CESARZA JEJOMOŚCI, wszyscy Jenerałowie, Dowódcy Brygad Ar- tyleryi i Dowódcy półków, Witebski Cywilny Gubernator i Marszałek Gubernialny Dworzan- stwa.

D. 20 zrana, NAYJAŚNIEJSZY PAN raczył czy- nić ćwiczenia Łubieńskiego półku Huzarów i dwóch kompanii konney, Artylleryi, z których był zupełnie zadowolony.

D. 21 w dzień Śley Trócy, CESARZ JEJOMOŚĆ raczył słuchać Mszy ś. w Soborze Narodzenia Pań- skiego, po której była parada poświęcenia i wy- stawienia bandery twierdzy Dyneburga. Ku koń- cowi Mszy ś. Grenadyerski batalion saperów, i pułki 2giey Dywizyi pieszej zajęły miejsca na gło- wnym wale, przy wyjściu processyi z Cerkwi, naybliższy batalion oddał honory przez odgłosy muzyki i bicie w bębny, co donieśli i inne ba- taliony w miarę przybliżania się processyi, która, po poświęceniu wody, i samego miejsca wysta- wienia bandery, obeszła wał cały przez szeregi wojowników. Kapłan pokropił ich wodą świę- coną, a wojownicy witali JEJO CESARSKĄ MOŚĆ radośnemi i grzmiącemi okrzykami ura! odgłos dzwonów, muzyka, bicie w bębny, huk dział, ra- dośne wykrzyki wojowników, wszystko to, sta- wiło widok prawdziwie czarujący.

Przy tém okoliczność nadzwyczajna zasłu- guje na szczególną uwagę: po niejakiem czasie zim- ney i suchej pogody, dzień poświęcenia był ciepły i spokojny, i w tąż chwilę, kiedy Ka- płan zaczął kropić banderę wodą święconą, Nie- bo samo pokropiło ją z wysokości lekkim i cie- płym deszczem; — z podniesieniem bandery deszcz ustał, i naowoc zajaśniało słońce. Zdarzenie to, jakby zwiastun szczęśliwości Dyneburga, napełni- ło wszystkich obecnych uczuciem wdzięczności ku Stwórcy.

Podczas N a y w y ż s z e g o przebywania w Dyneburgu, CESARZ JEJOMOŚĆ raczył zajmować się z PP. Jenerał Gubernatorami, Xięciem *Chowańskim* i Xięciem *Dołhorukim*, sprawami powierzonych im Guberniy; raczył oglądać szpitale, za porządek i urządzenie w nich raczył oświadczyć N a y w y ż s z e zadowolenie.

D. 20 wieczorem i 21 przed obiadem, NAYJAŚNIEJSZY PAN raczył oglądać pułki 2rey i 3ciey Dywizyi pieszych w nowym ich składzie, których sformowaniem, równie jak oporządzeniem ludzi, zupełnie był zadowolony.

D. 21 po obiedzie, na który zaproszeni byli wszyscy Jenerałowie, CESARZ JEJOMOŚĆ o godzinie 6tej wieczorem raczył wyjechać z Dyneburga i przybył do Rygi d. 22 o godzinie 11tej zrana w pożądanym stanie zdrowia.

Sankt Petersburg d. 26 maja.

NAYJAŚNIEJSZA CESARZOWA JEYMOŚĆ, w podró- ży z Sankt-Petersburga do Rewla, raczyła przy- być do miasta Jamburga d. 24 maja o godzinie 5tej

wieczorem, i po odmianie koni, udała się w dale- szą podróż traktem do Narwy.

Tegoż dnia o pół do 6tej, NAYJAŚNIEJSZA PANI przybyła do stacyi pocztowej w Narwie i po odmianie koni udała się w drogę w pożąda- nym stanie zdrowia; w Cerkwi Znak u Krzyża- Sgo, CESARZOWA JEYMOŚĆ ucałowała Krzyż Pański.

(Art. urzęd.)

— Donieśliśmy już (K. L. N. 59) o nastatym 11- z. m. Otwarcu Wystawy Płodów Rękodzielni- czych Rosyjskich. W dniu pomienionym, po za- niesieniu do Pana Boga modłów i pokropieniu Wodą Święconą całego miejsca, otworzoną zosta- ła Wystawa dla Publiczności, o godzinie 12tej południowej. Zgromadzenie odwiedzających było niepoliczone: zadowolenie ich, na ten widok do- rzewania Rosyi w postępach ku pomyślności, jest niewypowiedziane. Zostawując sobie później ogłosić szczegółowe opisanie tej Wystawy, prze- stajemy teraz na doniesieniu o rozkładzie jej przed- miotów:

Sala pierwsza. Oddział 1szy. Metalle i z nich wyroby: czugunne, żelazne, stalowe i miedziane. *Oddz. 2. Machiny. Oddz. 3. Narzędzia matema- tyczne, fizyczne i chirurgiczne. Oddz. 4. Prepara- ta chemiczne. Oddz. 5. Cukier i syrop. Oddz. 6. Mydło. Oddz. 7. Świecy tojowe i woskowe. Oddz. 8. Pojazdy. Oddz. 9. Papier do pisania i obicia. Oddz. 10. Wyroby: płóciennne, półpłóciennne i pień- kowe czyli lniane i konopne. Oddz. 11. Skóry i wyroby skórzane. Oddz. 12. Klejonki i ceraty. Oddz. 13. Tkaniny włosiane. Oddz. 14. Tytuł i toba. Oddz. 15. Roboty rzemieślnicze.*

Sala druga. Oddz. 16. zegary. Oddz. 17. Wyroby brązowe, srebrne i platowane. Oddz. 18. Porcellana, fajans i wyroby gliniane. Oddz. 19. Kryształ i szkło. Oddz. 20. Wyroby baweł- niane w niższych gatunkach i artykuły handlu azyatyckiego. Oddz. 21. Wyroby wełniane, pół- wełniane i sierści koziej. Oddz. 22. Narzędzia mu- zyczne. Oddz. 23. Meble, roboty stolarskie i to- karskie. Oddz. 24. Kapelusze puchowe, jedwa- bne i słomiane. Oddz. 25. Rękawiczki i roboty introligatorskie. Oddz. 26. Roboty lakierowane.

Sala trzecia, czwarta i piąta. Oddz. 27. Wy- roby bawełniane i półbawełniane w gatunkach wyższych.

Sala szósta i siódma. Oddz. 28. Wyroby jedwabne i półjedwabne. Oddz. 29. Szale, szarfy, i wyroby Terno.

Sala ósma. Oddz. 30. Złotogłowy. Oddz. 31. Ciężnione złoto, srebro, szych i z nich wyro- by. Oddz. 32. Medale i monety, bite pod pano- waniem CESARZA NIKOŁAJA Igo.

GRECYA.

Piszą z *Monachium* pod 17 maja. Wczora wie- czór nadeszły tu nakoniec urzędowe doniesienia z Grecyi, których istotna treść jest taka: „Mi- nisteryum krajowe składa się z siedmiu sekreta- rzów stanu; tymi są: w ministeryum handlu P. *Trikupis*, sprawiedliwości P. *Klanares*, spraw- wewnątrznych P. *Chrestides*, religii i publiczne- go oświecenia P. *Rizo*, skarbu P. *Maurocorda- tos*, woyny P. *Zografo*, marynarki P. *Bulgari*; prezydenoya nad wszystkiemi wydziałami po- lecona tymczasowie P. *Trikupis*.

— Względem herbu Królestwa Grecyi wy- szło następujące rozporządzenie królewskie:

„Otto z Bożej Łaski, Król Grecyi. Posta- nowiliśmy i stanowimy, co następuje: Artykuł 1szy. Herb nasz składać się będzie według za-

łączonego rysunku, z tarczy równobocznej, kończastej, koloru niebieskiego, w której znajduje się stojący Krzyż srebrny (Grecki), a w środku tego tarcza z Rutami Królewskiego Domu Bawarskiego w liczbie 21, to jest: 11 srebrnych, a 10 niebieskich. Na wierzchu głównej tarczy umieszczona będzie zamknięta Korona Królewska z Jabłkiem Państwa; a po bokach trzymać ją będą dwa ukoronowane Lwy; Purpura Królewska gro-nostajami wykładana i ozdobiona znowu Koroną, otaczać ją będzie bezpośrednio. Art. 2. Pieczęć Królestwa nosić będzie ten sam herb z napisem naokoło: „Otto, z Bożej Łaski Król Grecyi.” Art. 3. Pieczęcie ministerjów i dalszych urzędów zawierać będą w napisie naokoło słowa: „Królestwo Greckie” a w środku medalu nazwisko właściwej władzy. Art. 4. Ogłoszenie i wykonanie niniejszego rozporządzenia poruczymy naszemu ministerjum. Nauplia d. 26 stycznia (7 lutego) 1833. W imieniu Króla, Rejencya: Hrabia *Armanisberg*, Prezes *Mauer. Heideck*. Ministerowie stanu: *S. Trikupis*, *D. Chrestides*, *A. Maurocordatos*, *K. Zografo*, *D. Bulgaris*, *C. Klona-res*, *J. Rhizo*.

Wszelkie dekreta i rozporządzenia mają napis: „Otto z Bożej Łaski Król Grecyi” i „W imieniu Króla Rejencya” podpisane zostają przez członków teyże. Wewnętrzne władze rządowe, składają się teraz z nadzwyczajnych prefektów, prefektów i podprefektów.

W Nauplii, Missolundze i Tebach ustanowiono władze sądowe, które załatwiać mają wszelkie sprawy, aż do nowo ułożyć się mających praw i przepisów, cywilnych i politycznych, jako też bezpieczeństwa Państwa i pojedynczych osób dotyczących. Każdy z tych trzech sądów składa się z Prezydenta i 4 sędziów, jednego Prokuratora królewskiego i jednego pisarza sądowego. Prezydentami tych sądów są mianowani: w Nauplii, P. Jerzy Praides; w Missolundze, P. Michał Sicilianos; w Tebach, P. Alerin Palma.

Wszystkie woyska istniejące w Grecyi aż do d. 11 marca są zniesione i rozpuszczone; woyska tylko taktycznie ćwiczone przyjęto do nowo tworzyć się mających półków. Woysko to składać się będzie z ośmiu batalionów piechoty, z jednego półku ułanów, sześciu kompanii artylleryi, jednej kompanii furgonów, oddziału inżynierów, jeneralnego sztabu, kompanii pontonierów, dwóch kompanii saperów dla woyska i jednej do dróg i mostów. Każdy pieszy batalion składać się będzie ze sztabu i sześciu kompanii po 120 ludzi; półk ułanów ze sztabu i 6 szwadronów po 111 ludzi i 111 koni służbowych; kompania artylleryi ze 100 ludzi; kompania furgonów z 126 ludzi z potrzebnymi koniami, z wielbłędami lub mułami do dźwignia ciężarów; kompania pontonierów z 126 ludzi; kompania saperów z 86 ludzi. Oprócz tey siły zbrojney, tworzą teraz 10 batalionów strzelców, do których wcieleni będą wszyscy ludzie byłego woyska nieregularnego, którzy do tego wezwani będą osobnym rozporządzeniem; batalion strzelców składać się będzie ze sztabu i 4 kompanii, każda po 50 ludzi. Dowództwo ułanów powierzone zostało bawarskiemu majorowi, baronowi Pfed-Scharfenstein z stopniem podpułkownika. Przepisy względem organizacji marynarki później wydane zostaną.

Zaprowadzona będzie kokarda narodowa, którą każdy cywilny i woyskowy na pokryciu głowy nosić powinien, i do czego każdy poddany grecki będzie upoważniony.

Rozporządzeniem Rejencyi mianowany dotychczasowy inspektor dochodów krajowych w Peloponezie i na przyległych wyspach, P. Diamandi Maniari, dyrektorem dochodów w Syra; inspektor dochodów w Koryncie, P. J. Serros na nadzorcę dochodów w Peloponezie i na przyległych wyspach; nadzorcą cła w Syra, P. Phocius Heliades — Postanowieniem zaś z dnia 1 marca, P. Antoni Miaulis kapitanem marynarki.

Dekret amnestyi, tyczący się politycznych zbrodni i przewinień, popełnionych przed dniem

25 stycznia (6 lutego). — Otto z Bożej Łaski Król Grecyi. Po wysłuchaniu naszego Ministerjum, postanowili my i stanowią, co następuje: Artykuł 1. Udzielamy ogólną amnestyą dla wszystkich politycznych zbrodni i przestępstw, popełnionych przed dniem 25 stycznia (6 lutego) r. b. Zabronione jest wszelkie poszukiwanie względem zdań politycznych aż do dnia tego objawionych. Art. 2. Niniejsza amnestya nie rozciąga się, ani co do restytucyi cywilnych, ani co do pretensyi wynagrodzenia szkód, w którymto względzie prawo mający pozostają przy prawie upominania się o swoje należytości; chyba gdyby pokrzywdzenie cywilne było bezpośrednim i koniecznym skutkiem kroków nieprzyjacielskich, w czasie wojny domowej przedsięwziętych. Art. 3. Ogłoszenie i wykonanie niniejszego rozporządzenia polecamy naszemu Ministerjum. Nauplia d. 9 (21) lutego 1833 r. (Podpis Rejencyi).

Oprócz tego ogłoszono tu 3 inne postanowienia, tyczące się monety greckiej, wydane pod dniem 8 (20) lutego, i 15 (25) lutego 1833 r. (*Gaz. Codz. War.*)

N I E M C Y.

Monachium d. 24 maja.

Od dnia 6 czerwca będzie regularnie w każdy poniedziałek odchodzić parowy okręt z Nauplii do Tryestu, gdzie stanie zawsze 14, a 16 dnia powracać będzie do Grecyi. (*Gaz. War. Codzien.*)

F R A N C Y A.

Paryż dnia 19 maja.

Posel Zjednoczonych Stanów przy dworze Hollenderskim, przybył tu z prywatnemi poleceniami.

P. Calomarde otrzymał na wezwanie Rządu Hiszpańskiego, od naszego Ministerjum rozkaz, aby opuścił Toulon i udał się na dalszy pobyt do Orleanu.

Monitor umieścił teraz także napisane przez plebana z Blaye, świadectwo Chrztu córki Xieźney Berry z metryki kościelney.

Hrabia Mesnars odjechał dziś do Blaye, w celu pozostania przy Xieźnie Berry. Według ostatnich wiadomości, znajduje się Xieźna w dostyć dobrém zdrowiu. (*Gaz. Codz. War.*)

— Dnia 24 —

Belgijski minister woyskowy, Jenerał, Baron *Evain*, tu przybył.

Baron *Bignon*, w tych dniach, do *Wiesbaden* wyjeżdża.

Akademia Francuzka, na wczorayszey sessyi, obrała P. *Arnault*, dożywotnim swym sekretarzem.

Trybunał w *Rennes*, PP. *La-Reche* i *Mor-net-du-Temple*, za uczestnictwo w przeszłoroczném powstaniu w *Wandei*, skazany został na więzienie do śmierci.

Grippa tak mocna jeszcze jest u nas, że oba teatry, *Opéry Comiques* i *Variétés*, wczora reprezentacyi dać nie mogły.

P. *Raspail*, znajomy Prezydent Towarzystwa Przyjaciół Ludu, skazany na 15-letnie więzienie, na wolność puszczonej został. (*Prus. St. Zeit.*)

— Dnia 25 —

Hrabia Pozzo di Borgo bawił wczoraj całe popołudnie u Króla w Neuilly; Ministrowie udali się tamże, i odprawili naradę w oddzielnej sali. Rozmowa Króla z Hr. Pozzo di Borgo tyczyła się spraw wschodnich i trwała tak długo, iż Ministrowie oddalili się, niedoczekawszy się końca konferencyi. Dziś rano przestał Hrabia Pozzo di Borgo, Ministrowi spraw zagranicznych Memorandum swego Dworu, o stanie teraźniejszych układów pomiędzy Rosyą i Portą.

Przeznaczona do przewiezienia Xieźney Berry korweta *Agathe*, o 24 działach, stanęła d. 20 t. m. przy ujściu Girondy.

— Dnia 26 —

Hr. Lucchesi Palli przybył tu wczora i wysiadł u Xieźney Bauffremont, wkrótce odwie-

dził Ministra spraw zagranicznych. Dziś udał się do Króla do Neuilly, i przedstawiony był przez Xięcia Broglie; mówią, iż niezwłocznie wyjedzie do Blaye.

Umieszczoną przed kilku dniami w *Gaz. Temps* i *Constitutionnel* pogłoskę, jakoby ministeryum chciało terazniejszą Izbę Deputowanych rozpuścić, ogłasza *Monitor* za zupełnie bezzasadną i dodaje, że, gdy Deputowani, według artykułu 51 konstytucyi, na 5 lat obierani zostają, a zatem terazniejsza, w lipcu 1831 obrana, Izba, istnieć może do lipca 1836 roku.

Zaburzenia pomiędzy robotnikami w kopalniach węgla w Auzin, trwało jeszcze onegdaj: robotnicy nie chcieli przyjsć do roboty, dopóki im nie będzie zapłaćta podwyższona. Kopalnie osadzone wojskiem, w celu ochronienia machin od uszkodzenia. Powtórne wezwanie władz nie zostało bezskutecznem. Jenerał Rigny, Dowódca północnego Departamentu, założył swoją główną kwaterę w St. Vaast, gdzie oczekuje na posiłki, dla przedsięwzięcia sprężystszych środków.

Były Hiszpański Minister skarbu przybył tu wczoray z Bajonny.

P. Eug. Maisson, syn Marszałka, mianowany został Audytorem w radzie stanu.

Fregata *la Flore*, odpłynęła d. 20 t. m. z Cherbourga do Dünen.

Wiadomość urzędowa, nadesłana tu o zawarciu przedugodney konwencyi pomiędzy Francją, Anglią i Hollandją, sprawiła wielkie wrażenie.

Zdrowie Xiężny Berry o tyle się już polepszyło; iż podobno 1 czerwca będzie w stanie udać się w podróż. Według życzenia Xiężny towarzyszyć jej będą: Jenerał Bugeaud i jego Adjutant; Panna Lebesch, jej garderobiana i lokaj; Hrabia Mesnars ze swoim służącym. Jenerał otrzymał polecenie, aby przywiozł za powrotem świadectwo, podpisane przez wszystkie towarzyszące Xiężnę osoby, o szczęśliwem jej przybyciu na miejsce.

Z Madrytu donoszą, iż wysłano sztafetę do Korunny z nakazem uzbrojenia okrętu liniowego *Soverano*, który ma przewieźć Xięcia Don Carlos z Lizbony do Neapolu. Przy składaniu przysięgi hołdu, ma być wydana powszechna amnestya, nie tylko dla wszystkich uwięzionych, z powodu mniemań politycznych, lecz także dla stronników Don Karlosa.

W Izbie Parów przełożył wczoray Minister spraw zagranicznych, przyjęty właśnie w Izbie Deputowanych projekt do prawa względem greckiej pożyczki, a Prezydent mianował niezwłocznie Kommissją do jego roztrząsania; Kommissya ta składa się z Marszałka Macdonald, z Xiążąt Praslin i Brissac, z Hrabów Caffarelli i Guillemintot, z Vice-Hrabiego Caux i z Baronów Haxo i Portal.

Gazette de France pisze: „Niekórtzy z naszych czytelników, zapytują nas piśmiennie: jak się dzieje z tajemnymi małżeństwami we Włoszech? W tej mierze zasięgnęliśmy następujących wiadomości: tajemne małżeństwa we Włoszech uważają za prawne; zawierają się po części z tego powodu, że małżonka nie chce utracić prawa użytkowania z majątku zmarłego męża, jaki jej tenże zostawił pod warunkiem, aby pozostała wdową i jego imię zatrzymała; toż samo czynią Xiężniczki, które nie chcą rzec się prawa opieki nad swoimi dziećmi; takie małżeństwa, stosownie do praw kanonicznych, nazywają się *matrimonia conscientiae*. Akt zapisany zostaje w osobną, troskliwie zachowywaną, księzkę przez Biskupa Dyecezyi, w tenże sam spis wciągają urodzone z takich małżeństw dzieci. Tajemnie zaślubieni mogą według własnego wyboru pod jednym dachem mieszkać, lub nie, a dochodzenie, kto jest oycem ich dzieci, niema wcale miejsca.“ (z *Gaz. Codz. Warsz.*)

RZECZY NIDERLANDZKIE.

Bruxella d. 20 maja.

Wczoray czyniono doświadczenia na Skal-

dzie z dział á la Paixhans, przez co okazało się, iż możemy równie z zamku Henryk, jako téż z szan- cu krzyżowego, ostrzelać warowny zamek hollenderski Lillo.

Do tutejszego poselstwa angielskiego nadesłano właśnie przedugodny traktat, zawarty z Hollandją.

Od 10 dni zbiegło 30 kirysyerów z pułku stojącego na załodze w Tournay, udając się do Lille, a tam zwerbowani zostali do Algieru, otrzymawszy po 100 fr. na rękę. (*Gaz. War. Codzien.*)

Haga dnia 17 maja.

Donoszą z Bredy, iż tam wczoray przybyło dwóch gońców od dowódcy warowni Bergen-Op-Zoom. Jeden udał się zaraz dalej do Hagi z listem do Króla, drugi do Xięcia Oranii w Tilburg. Mają oni być wręczycielami bardzo ważnych depeszy, względem stanu spraw Belgijskich. Obóz pod Ryen zajęty będzie dnia 3 czerwca. (*Gaz. War. Codzien.*)

HISZPAŃIA.

Madryt dnia 14 maja.

Król udzielił posłuchanie prywatne przyby- łemu posłowi Pruskiemu P. Liebermann.

Według listów z Villaviciosa przybył tamże z Portugalii Infant Don Sebastian z małżonką, gdzie odbywać ma kwarantannę. Don Carlos znajduje się z swoją rodziną jeszcze w Lizbonie.

— Dzisiejsza Nadworna Gazeta zawiera nastę- pujące Królewskie dekreta:

I. „Dla uzacnienia uroczystości aktu hołdowniczey przysięgi, jaką składają mają poddani moi Infantce Donnie Maryi Izabelli Ludwice, mojej pierworodney córce, jako Następczyni Tronu tego Królestwa, w niedostatku męskich potomków, rozkazałem uwiadomić Kardynała Arcy-Biskupa w Sewilli, Arcy-Biskupa w Grenadzie, Biskupów: w Valladolid, Badajoz-Lugo, Ovíedo, Coria, Cadi, Jaen, Sigüenza, Pamplona, i de la Calahorna, obranego biskupa sufragana Madryckiego, aby byli przytomni temu aktowi; postanowiłem także, aby za Arragonją, Biskupi z Barbastro i Albaracin, za Katalonią Biskupi z Solsona, Tortosa i Gerona a za Walencyą Biskup z Orihuela przytomnymi byli. — Aby także Indyom, jako należący części do Królestwa Kastylii udzielić reprezentacyą, o- bieram do tego celu Arcybiskupa Meksyku i Bisku- pa z Oajacca, mieszkających na Półwyspie. W pa- łacu dnia 10 maja 1833.“ (Podpis Króla.)

II. „Gdy dzień 20 czerwca r. b. przeznaczo- ny jest na to, aby poddani moi, Infantce Donnie Maryi Izabelli Ludwice, nayukochańszey pierwo- rodney córce mojej, jako Następczyni Tronu tego królestwa, w niedostatku męskich potomków, skła- dali przysięgę hołdu w kościele klasztoru S. Hie- ronima, rozkazuję więc, aby przez izbę Kasty- lską wydane były wezwania do oznaczonych dnia dzisiejszego w moim dekreście Pratałów, jako téż do znajdujących się w stolicy Grandów, i w przy- łączoney, przez Ministra sprawiedliwości i łaski spisanej, imiennej liście wyższego stanu Osób. W pałacu d. 10 maja 1833.“ (Podpis Króla.)

Wyszczególnione w powyższym dekreście oso- by wyższego stanu są: Margrabia Palacios, Zam- brano, Camposagrado, Torremeja, Castelbravo, Los- Llanos, Espeja, Casa-Madrid, la Reunion, la Tor- recilla, Campo Santo, Albo, Las Hormazas, Mi- rabel, Villaverde de Limia, Valahumbroso, Falces, i Hrabowie: Salazar, San-Juan, Cassa-Sarria, Montealegre de la Rivera, Casa Valencia, Polenti- nos, Torre Marin, Vallermosto, Guaqui, San-Ro- man, Real-Aprecio, Armildez del Toledo i la Rorhe.

Trzecim dekretem poleca Król odbieranie przysięgi Arcy-Biskupowi Kardynałowi w Toledo, a tenże ma złożyć takową przed Kardynałem Arcy- biskupem w Sewilli.

Czwartym dekretem nakazano, aby wszyscy ministrowie i wyżsi urzędnicy krajowi przy uro- czystym akcie byli obecni. (*Gaz. War. Codzien.*)

PORTUGALIA.

Oporto d. 5 maja.

Wczoray odbyły się obróty wojskowe wzdłuż

inni miasta: jak mówią, mają one być wstępem do powszechnych poruszeń armii. Działania zaczepne nastąpią niezwłocznie, skoro tylko w tych dniach oczekiwany oddział wojska posiłkowego przybędzie; dziś lub jutro spodziewamy się wycoieczki, która ma posłużyć do pewnego celu. Wszystkie zagraniczne wojska (wyjawszy szkocki i irlandzki bataliony) zgromadziły się w Bóm Succeso, pomiędzy którymi było 161 ułanów obcych.

Wczorajsza *Cronica* zawiera dekret rządowy, który przywraca admirała Sartoriusa do jego władzy. Najmajątniejszy baron w Portugalii przyjął na siebie obowiązek, wypłacenia ludziom marynarki zaległego żołdu; jest to ten sam baron Quintella, który przed rokiem odmówił Don Miguelowi 40 milionów kontrybucyi, a potem schronić się musiał na pokład zagranicznego okrętu.

Powyżey wymieniony dekret brzmi tak: „Rose George Sartorius Vice-Admirale floty! Ja Xiążę Braganza, Rejent, w imieniu Królowey, przesyłam wam moje pozdrowienie. Gdy powody ustały, dla których, na mocy królewskiego rozkazu z 13 marca, usunięci zostaliście od powierzonego wam dowództwa nad eskadrą Jey Nawierniejszey Królowey, gdy zarazem pragnę okazać wam dowód mego zaufania, na jakie zastępujecie, uznałem za rzecz słuszną, mianować was nanowo naczelnym dowódcą wspomnioney eskadry, o czém was uwiadomiam i wykonywanie obowiązków polecam. W pałacu Oporto dnia 1 maja 1855. (podpis) Don Pedro, kontrasyg. margrabia Loulé.” (*Gaz. War. Codzien.*)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

W Anglii nie pamiętają tak wielkich upałów w maju, jak w tym roku. We środę po południu termometr Fahrenheita skazywał 76 stopni, a we czwartek rano 75 stopni, w cieniu.

— W różnych miejscach Anglii i Szkocyi, d. 15 była straszliwa burza. Z *Halifaxu, Newcastle, Leeds, York, Sunderland*, przychodzą wiadomości o wielkich szkodach, przez te burze z gradami zrządzonych. (*Pr. St. Zeit.*)

— Donoszą z *Kopenhagi* pod dniem 12 maja: „Ważne zostało uczynione odkrycie w majątku *Broholm*, prowincyi Fionii. Roku przeszłego, pewien rolnik znalazł na polu odlamek złotego pierścienia, a wkrótce potem odkryto w témże miejscu ślady zamku z jego ogrodzeniem i wałami. Poczęto tam kopać, i znaleziono prawdziwy skarb, składający się ze złotych pierścieni, medalów, amuletów i t. p. Wszystkiego w ogóle jest szlak 119, które ważą 7 do 8 funtów, i wartują 1,000 talarów. Amulety ozdobione są runami, i jak jedna z naszych gazet utrzymuje, iż odnoszą się do czasów pogańskich, zapewne do 5go lub 6go wieku. Cały ten skład odesłany został do *Kopenhagi*.“

— Jedenaste zgromadzenie naturalistów i lekarzy niemieckich odbędzie się w tym roku we *Wrocławiu*. Posiedzenia zaczną się dnia 18 września.

— Kompozytor, *C. F. Müller*, w *Berlinie*, wynalazł małą machinę, za pomocą której można wydawać rozmaite tony na kottach i bębnach z największą szybkością.

— *Korespondent Norymberski* podaje szczegóły o dwóch wielkich pomnikach, nad którymi pracują w Królewskiej fabryce odlewów w *Monachium* pod dozorem *M. Stiglmaiera*. Jednym z tych pomników, jest obelisk, mający 100 stop wysokości, trochę niższy, niż kolumna na placu *Vendôme* w *Paryżu*; jest on odlany z armat francuzkich i ma u spodu następujący napis: „30,000 Bawarczykom, poległym w wojnie Rossyyskiej; którzy także ponieśli śmierć dla oswobodzenia swej oyczyzny. Wzniesiony przez *Ludwika I, Kró-*

la Bawarskiego. Ukończony dnia 18 października 1853 roku.“ Dzień ten jest przeznaczony na odkrycie pomnika. Drugim pomnikiem jest posąg w postaci siedzącej *Maxymiljana Józefa I*, według modelu *Raucha*, poświęcony przez obywateli na cześć tego Monarchy. Odlewanie jego rozpoczęte zostało już od kilku miesięcy, lecz przyładkiem forma pękła. Artysta ją naprawił i odlewanie odbywa się ze trzech części. Napis jest następujący: *Max. Josepho Regi Bavariae Cives Monacenses 1824*. Osoba Króla mieć będzie 12 stop wysokości, a cały pomnik 34 stop. Pedałta obelisku w materyałach, mogą być szacowane na 40,000 złt., a blisko tyle za robotę; koszt zaś drugiego będą daleko znaczniejsze. *P. Stiglmaier*, który kieruje temi robotami, był przedtem prostym złotnikiem; potem zostawał w *Berlinie* przy odlewaniu statuy *Blüchera*, w *Neapolu* przy odlewaniu statuy *Karola III*, a nakoniec przybył do *Monachium*, gdzie rozmaite wykonywał roboty dla osób prywatnych.

— Zajmują się bardzo w *Wiedniu* szczególniejszym pomysłem jednego z mieszkańców tej stolicy, który zrobił suterren dla dawania uczt; i nazwał go *Elyzeum*. Podziemie to zawiera wielką liczbę pokoiów i salę do tańców. Wchodzi się tam po schodach, ozdobionych kwiatami i posagami. Schody te prowadzą także do innych sal i t. d. i t. d. kosztownie umeblowanych.

— Pewne towarzystwo angielskie podawało projekt Paszy Egiptskiemu do zbudowania drogi o żelaznych kolejach między *Kairem* a *Suez*; inne towarzystwo żeglugi parowej między *Europą* a *Indyami* zaprowadza karawanseray w pustyni między *Kairem* a *Kosseirem*; nakoniec pewne towarzystwo francuzkie układa się, jak mówią, z *Pa-szą*, względem zrobienia kanału na międzymorzu *Suez*, na którymby mogły przechodzić okręty o 300 heczek ciężaru. (*z Jour. de St. Peter.*)

O G Ł O S Z E N I A.

1. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Na oddanie w dzierżawę mieszkich artykułów czynszowych brannego, brukowego i z rybnego rynku w trzechletnią, a gnojowego, łokciowego, i krobkowego w jednoroczną dzierżawę, z rozporządzenia tego Rządu odbywać się będą w Wileńskiej Skarbowey Izbie targi, pierwszy 25, a przetarg 27 dnia następującego ozerwca; żyjący wziąć takowe pohory w dzierżawę, razozą przybyć na pomienione terminy do Skarbowey Izby z pewnemi załogami; przyczem uprzedzają się żyjący uczestniczyć w targach, że pomienione dochody oddają się w dzierżawę podług dawniejszych instruktarzy byłych do 1853 roku. Maja 29 dnia 1853 roku.

Assesor Józef Szulc.

Sekretarz Jamont.

Naczelnik Stołu W. Szarski. 696)

3. Dwa Numera Biletów ćwiartkowych, czterdziestey pierwszey Loteryi Warszawskiej, wzięte przez niżej podpisaną u W. Auera na piątą Klasę, to jest: 8,743 i 14,478, przypadkowie zaginęły; ktoby więc takowe znalazł, raczy łaskawie oddać do Redakcyi.

Izabella Małowska Kapitanowa. (678)

Печатамъ дозволяю: Полицмейстеръ Прудинъ Горскій. (678)

	Czas Obserwacji.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réa.	Wiatr.	Stan powietrza.
Obserwacje meteorologiczne.	d. 31 o 3 wieczor.	27 cal. 7,2 lin.	+ 16½ stopni.	Południowy.	Pochmurno.
	d. 1 — — —	27 — 6,8 —	+ 17 — —	Zachodni.	Chmury.
	d. 2 o godz. 3½ rano.	27 — 7,8 —	+ 9½ — —	Południowy.	Pochmurno.